

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Göteborgs Stad, Yrgo
Utbildning: Commercial Diver - Anläggningsdykare
Studieort: Göteborg

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Commercial Diver - Anläggningsdykare.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare (LIA, Lärande i Arbete)
- underlag från utredarnas intervjuer med utbildningens olika aktörer

Utredarna har den 30 och 31 mars 2022 intervjuat:

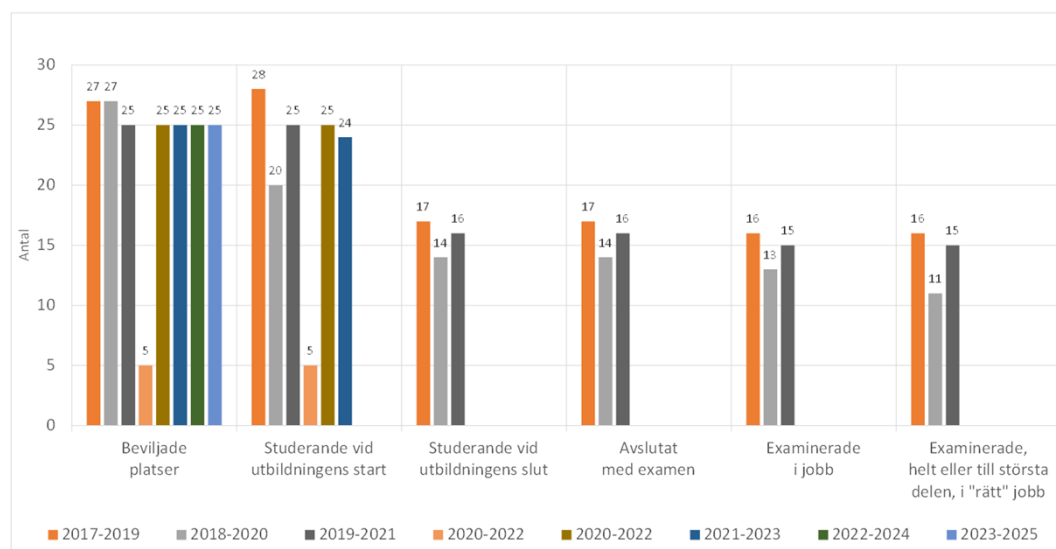
Namn	Organisation	Kategori
Dan Hedberg	Yrgo	Utbildningsledare
Svante Boström	Yrgo	Anordnare
Tomas Näsström	Yrgo	Utbildare
Patrick Venneback	Yrgo	Utbildare
Jörn Rydberg	Marcon Gruppen	Arbetsliv
Andreas Molin	DAWAB	Arbetsliv
Anders Olsson	Dyk & Båt Göteborg	Arbetsliv
Daniel Larsson	Byggnadsarbetarförbundet	Arbetsliv
Vid granskningen intervjuade vi studerande från båda aktuella utbildningsstarter. 21 studerande deltog, däribland fyra studeranderepresentanter i ledningsgruppen.		
17 studerande (100%) som startade utbildningen 2020 och 13 studerande (59%) som startade utbildningen 2021 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 5 LIA-handledare besvarat vår enkät.		

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
SeQF-nivå	5
Studieform	Bunden
Studietakt	100 %
Särskilda förkunskaper	Svenska 2 eller svenska som andra språk 2
Tidigare utbildningsnummer i den granskade utbildningen	201608800, 201217310, 200513630
Utbildningen leder till en yrkesroll som Anläggningsdykare.	
I omgången som startade 2020 finns idag 17 studerande, varav 15 män och 2 kvinnor	
I omgången som startade 2021 finns idag 22 studerande, varav 20 män och 2 kvinnor	
Utbildningen har 4 LIA-kurser på 15, 40, 40 respektive 40 Yh-poäng.	
Försvarmakten certifierar alla yrkesdykare i Sverige sedan 1986. Yrgo är certifierad skola av Försvarmakten för detta. Det innebär att skolan även granskas av Försvarmakten.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter företräder det arbetsliv som utbildningen riktar sig till, genom att ledamöterna kommer från företag som anställer från utbildningen och som till stor del använder sig av anläggningsdykare i sin verksamhet.

Det finns en omfattande kunskap om branschen och yrkesrollen i ledningsgruppen. Ledamöterna företräder en relativt stor del av branschen och har lång erfarenhet inom området. Ledamöterna har också i flera fall varit engagerade i utbildningen under lång tid. Flera av arbetslivsrepresentanterna representerar också branschorganisationen DIB, dykentreprenörerna. De har också en god kännedom om behovet av kompetensen i hela landet, till exempel genom att ett av de större företagen i ledningsgruppen också själva har verksamhet i andra delar av landet.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Det framkommer i intervjuerna med arbetslivsrepresentanterna att utbildningens mål och innehåll är upplagt efter arbetslivets behov. Ledningsgruppen utövar ett reellt inflytande över kursplanernas omfattning, innehåll och mål genom återkommande diskussioner om kursplanerna och utbildningen.

Arbetslivet bidrar på ett föredömligt sätt till utbildningens genomförande, både genom föreläsningar vid ett antal tillfällen, till exempel för att visa ny utrustning, och genom ekonomiskt stöd och donerat material. Medlemsföretagen i branschorganisationen för dykentreprenörerna DIB bidrar återkommande med ekonomiskt stöd, framför allt i samband med LIA. När de tar emot LIA betalar de en frivillig ersättning till skolan. Företagen har också återkommande genom utbildningens livslängd gett utrustning till skolan. Till exempel har man donerat dykstationer, stödjer med reservdelar, dykklocka och man har hjälpt till med bogsering av dykklocka och plattform till skolan. Nivån på den utrustning som arbetslivet bidrar med såsom dykstationer och dykklocka, och omfattningen av hjälpen med till exempel bogsering, har avgörande betydelse för kvaliteten i utbildningen.

Arbetslivsrepresentanterna träffar också de studerande i samband med event för branschen, och vid andra tillfällen under utbildningen.

Myndighetens identifierade goda exempel

- Arbetslivet stödjer utbildningen på ett föredömligt sätt med utrustning och kompetens, på ett sätt som tydligt bidrar till utbildningens kvalitet.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Det finns en arbetsordning för ledningsgruppen som beskriver ansvarsfördelningen och som följs. Ledningsgruppen träffas i regel tre gånger om året och ledamöterna vi träffar menar att detta är tillräckligt för ledningsgruppens arbete. Därutöver berättar utbildningsledaren och arbetslivsrepresentanterna om omfattande informella kontakter mellan skolan och ledningsgruppens ledamöter mellan mötena.

Det framkommer vid intervjuerna att ledamöterna har god kännedom om utbildningen. De kan på detaljerad nivå berätta om hur upplägget är och utbildningens genomförande diskuteras i ledningsgruppen. Flera av ledamöterna har också gått utbildningen.

På mötena diskuteras det aktuella kompetensbehovet, och hur utbildningen behöver svara gentemot detta. Ledningsgruppen tar också del av utvärderingar av kurser som underlag för sina diskussioner om utbildningens genomförande. Ledningsgruppen diskuterar och analyserar också utbildningens genomströmning, resultat och effekt genom att ta del av resultatuppföljning och annan information om genomströmning.

En genomgång av protokollen visar på hög närvaro på ledningsgruppens möten. Även studeranderepresentanterna deltar regelbundet och fullt ut i mötena.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen behöver utveckla sitt arbete med utbildningens systematiska kvalitetsarbete.

Fördelningen av roller och ansvar mellan ledningsgruppen och utbildningsanordnaren framkommer i utbildningens arbetsordning och beskrivning av kvalitetsarbetet.

Ledningsgruppen är på ett övergripande plan insatta i hur utbildningens kvalitetsarbete bedrivs, men saknar kunskap om de omfattande negativa synpunkter på utbildningens värdegrund som studerande i en av klasserna har.

Ledningsgruppen och anordnaren genomför inte någon återkommande översyn av kvalitetsarbetets inriktning, utformning och genomförande. Därigenom har de inte fångat upp och agerat på att den klass som startade sin utbildning 2020 haft låg svarsfrekvens på utvärderingarna, vilket lett till att ledningsgruppen och anordnaren haft otillräcklig insyn i den kritik mot utbildningens genomförande som kommit fram i myndighetens enkät och intervjuer.

Det kvalitetsarbete som bedrivs är dokumenterat i ledningsgruppens protokoll där det tydligt framgår hur anordnaren och ledningsgruppen arbetar.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppen och anordnaren bör återkommande genomföra en översyn av kvalitetsarbetets inriktning, utformning och genomförande.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser behöver utvecklas för att ge de studerande bättre förutsättningar att nå utbildningens mål.

Befogenheter och ansvarsfördelning i utbildningens genomförande är tydlig och känd av samtliga berörda. Utbildningsledaren har arbetat med utbildningen sedan den startade 2005 och övriga utbildare har i flera fall arbetat i många år med utbildningen och även gått utbildningen. Utbildningsledaren ansvarar för det dagliga genomförandet, kontakter med ledningsgruppen och LIA. Även om utbildningen ligger utanför Göteborg och i det praktiska genomförandet till stora delar styrs av utbildningsledare och utbildare själva så finns det ett omfattande organisatoriskt stöd från anordnaren med till exempel antagning och lärplattform. Rektorn hos utbildningsanordnaren har budgetansvar och personalansvar för alla utbildare.

Det finns brister i utbildningsadministrationen. Det framkommer av intervjuer med utbildningsledaren och studeranderepresentanter att betygssättningen haft brister. I kursen Fartygsteknik hade alla studerande betyget G inskrivet, även om de klarat VG enligt kursplanen. Efter klagomål ändrades alla betygen till VG. Det framkommer också

att de studerande haft godkänt i en kurs de inte visste att de haft, Reparation och underhåll. En studerande berättar att han haft fem kurser med betyget G som skulle vara VG, vilket ändrats efter påpekande. Utbildningsledaren berättar att dessa problem till stor del uppstått i samband med de förändringar som man varit tvungen att göra i genomförandet under Coronapandemin, då det inte varit möjligt att genomföra undervisning, praktiska moment och kunskapskontroller på plats i lokalerna.

Det finns en övergripande planering som är tydlig och känd för de berörda, även om den utbildningsomgång som startade 2020 genomgick omfattande förändringar i utbildningens upplägg på grund av Coronapandemin, till exempel bytte kurser plats utifrån hur de kunde genomföras på distans.

Lokaler och studiemiljö är föredömligt anpassade efter utbildningens krav. Undervisningen sker i en stor lokal vid vattnet på insidan av Orust. Här är vattnet relativt skyddat från vind och is, och det finns relevanta dykdjup med både mjuk- och hårdbottnar ned till 50 meter.

Utbildningen har tillgång till en omfattande och kostsam utrustning, såsom dykarklocka med plattform, flera dykarstationer, tryckklocka och dykarutrustning. Det framkommer av intervjuerna att kostnaderna för utrustningen är långt större än vad som kunnat finansieras genom statsbidraget och har istället finansierats genom bidrag från arbetslivet. Tillgången till dessa miljöer och denna utrustning är av avgörande betydelse för utbildningens genomförande.

Utbildningsanordnaren har rutiner för att identifiera studerande som har behov av olika former av stöd, exempelvis särskilt pedagogiskt stöd. Detta sker genom enskilda samtal med de studerande som utbildningsledaren ansvarar för.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren behöver säkerställa att studiedokumentationen är korrekt.

Myndighetens identifierade goda exempel

- Utbildningen har tillgång till en föredömlig studiemiljö med väl anpassade dykvatten och lokaler, samt till en omfattande och väl anpassad utrustning som har stor betydelse för kvaliteten i utbildningens genomförande.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Det finns ett pedagogiskt upplägg som utgår från Försvarmaktens krav och från branschens internationella utbildningsstandard. Kurserna är sammansatta på ett sätt och genomförs i en ordningsföljd som stödjer lärandet. Denna ordning ändrades kraftigt under Coronapandemin, men utbildningen har nu återgått till sitt normala planerade upplägg.

Utbildningen genomförs av utbildningsledaren tillsammans med tre anställda utbildare och med inhyrda konsulter för några mindre delar. De tre anställda utbildarna och utbildningsledaren har en nära daglig kontakt där de tillsammans diskuterar upplägget och hur olika kurser hänger samman.

Det framkommer av intervjuerna att kursmålen återspeglar utbildningens syfte, och att deras omfattning och genomförande är väl avvägda för att nå utbildningens mål och för att upprätthålla utbildningens studietakt.

Det finns ett omfattande fokus i utbildningens genomförande på praktiska moment utförda under vatten. Därigenom integreras utbildningens teoretiska delar med praktiska moment

och skapar ett fokus på yrkets praktiska förutsättningar. Till exempel genomförs olika byggmoment på olika djup och under olika förutsättningar.

Det pedagogiska genomförandet koordineras av utbildningsledaren som stödjer och leder den undervisande personalen, men förstärks också av ett nära samarbete mellan de anställda utbildarna.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens och att den nyttjas på ett bra sätt.

Anordnaren har tydliga kompetenskrav på den undervisande personalen som baserar sig på erfarenhet från yrket. Två av de tre anställda utbildarna har arbetat under lång tid med utbildningen och den tredje har gått utbildningen, samt arbetat under en längre tid i yrket. I studerandeenkät och vid intervju med studerande bekräftas att undervisande personal har goda ämneskunskaper.

Utbildningsledaren som ansvarar för rekrytering, introduktion och ledning av utbildarna har lång erfarenhet i branschen och har fungerat som utbildningsledare för denna utbildning sedan 2005. Det framkommer av intervjuerna att utbildningsledaren genomför en introduktion av utbildningen med nya utbildare och är med i början av undervisningen för att stödja dem.

Det framkommer av intervju med de studerande och med utbildarna att dessa har förmåga att förmedla sina kunskaper, och att strukturera och organisera sin del av undervisningen. Vad gäller att bedöma de studerandes prestationer har det förekommit felaktigheter i studiedokumentationen vilket berörs under rubriken Organisation.

Utbildarna berättar att de fått kompetensutveckling kring ämnesområdet, till exempel när ny teknik eller utrustning tillkommit.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnarens samverkan med LIA-arbetsplatserna behöver utvecklas.

Anordnaren har ett omfattande nätverk av LIA-platser som i stort sett är samma företag som när utbildningen startade 2005. Utbildningsledaren berättar att ett företag har försvunnit sedan dess och att ett har tillkommit. Alla studerande får LIA. Platserna fördelas av anordnaren som strävar efter att de studerande ska vara på olika platser under i alla fall flera av de fyra olika LIA-perioderna. De studerande har möjlighet att önska i vilken del av landet.

Den statiska situationen med LIA-platser i en bransch där alla känner alla, i kombination med att många av platserna erbjuds av företag i ledningsgruppen, gör att utbildningsledaren har en god kännedom om företagen. Han besöker en del av dem under LIA. Enligt den enkät som fem LIA-handledare svarat på uppgav en del av handledarna att de inte fått information innan LIA om målen med LIA och att de inte haft kontakt med skolan under tiden. Skolan samlar inte systematiskt in synpunkter från alla LIA-platser om hur LIA fungerat och hur de ser på utbildningen.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren bör säkerställa att alla LIA-platser får information om vad som förväntas av dem under LIA.
- Anordnaren bör systematiskt följa upp LIA:n med alla LIA-platser efter perioden.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns brister i hur LIA fungerar som en integrerad del av utbildningen.

Det finns en tydlig plan för hur LIA tidsmässigt är placerad i utbildningen med progression i lärandet. Den första kortare LIA:n har tillkommit för att ge en introduktion i yrket.

Kursmålen ger en bild av vilka kunskaper och kompetenser man ska nå under LIA.

Utbildningsanordnaren kontrollerar inte att varje enskild LIA-plats leder till utbildningens mål. Det framkommer genom enkäten till de studerande och genom intervju med studeranderepresentanterna från den utbildningsomgång som startade 2020 att de studerande anser att de får uppgifter som inte leder till kursplanens mål. Till exempel ska LIA-studerande ha fått utföra arbete såsom att slipa containers, eller göra andra grovarbeten som till exempel att skotta snö och sopa golv under en stor del av LIA. Det framkom också uppgifter om att en studerande ska ha gjort privata byggarbeten åt sin arbetsledare. De studerande beskrev det som ett lotteri om man fick en LIA som fungerade bra eller inte.

Det framkom också i intervjuerna uppgifter om att det ska ha varit vanligt förekommande att dyk inte sker enligt de säkerhetsregler som lärs ut på skolan vilka innebär att alla dyk ska ske med reservluft. Utbildningsledaren berättar att de studerande då förväntas säga ifrån, men de studeranderepresentanter som vi intervjuade menade att det i praktiken var svårt att neka. Svårigheterna att säga ifrån som LIA-studerande stärks ytterligare av den hårda attityd på en del av LIA-platserna som beskrivs under avsnittet värdegrund.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren behöver säkerställa att alla LIA-platser leder till utbildningens mål.

LIA-handledningens kvalitet

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren behöver utveckla sina rutiner för hur de säkerställer att handledningen under LIA håller hög kvalitet.

Många av handledarna har varit aktiva sedan många år i utbildningen. Enligt utbildningsledaren är många av LIA-handledarna före detta studerande på utbildningen vilket innebär att anordnaren därför har god kännedom om deras kompetens och lämplighet som handledare.

Tidigare har anordnaren gett handledarna en handledarutbildning, men utbildningsledaren menar att detta inte längre behövs. Det framkommer bland annat av enkäten till LIA-handledarna som skickades ut i samband med granskningen att anordnaren inte har systematisk kontakt med LIA-handledarna innan LIA, vilket gör att en del av LIA-handledarna inte har kunskap om målen med LIA eller vad som förväntas av dem. Detta berörs av ett identifierat utvecklingsområde under rubriken Samverkan med LIA-platserna.

Anordnaren har också kontakt med en del av LIA-platserna och de studerande men inte med alla. Med tanke på det som framkommit om de studerandes upplevelser om att LIA inte alltid leder till målen i kursplanen skulle en systematisk kontakt kunna stärka kvaliteten i LIA. Bedömningen av de studerandes prestationer efter LIA sker genom en LIA-rapport som de studerande lämnar in.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren bör ha kontakt med LIA-handledarna och de studerande under LIA-perioden.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens system för kvalitetsarbete behöver utvecklas.

Det finns en tydlig beskrivning av kvalitetsarbetet som är gemensam för alla utbildningar inom Yrgo. Det planerade arbetet utgår från att utbildningen ska följas upp och analyseras av anordnare och ledningsgruppen för att återkommande förbättras.

Uppgifter från uppföljning, såsom terminsenkäter och kursutvärderingar, analyseras av ledningsgruppen och ligger till grund för förbättringar. Dock var svarsfrekvensen för den utbildningsomgång som startade 2020 låg och har därför inte presenterats för ledningsgruppen. Den låga svarsfrekvensen har bidragit till att anordnaren inte känner till flera av de synpunkter på utbildningen som denna klass har, till exempel om att anordnaren inte tar vara på de synpunkter som de studerande har.

Utvärderingar sammanställs och återkopplas till utbildare och de studerande. Utbildningsledaren menar att många mindre förbättringar görs av utbildarna efter synpunkter i enkäterna.

Anordnaren följer upp genomströmning och resultat på utbildningen och presenterar det för ledningsgruppen som använder det som ett underlag för sitt arbete.

Anordnaren följer upp att utbildningen är fri från kränkande behandling i en terminsenkät, men den låga svarsfrekvensen för den utbildningsomgång som startade 2020 innebär att anordnaren inte fångat upp deras synpunkter.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren bör säkerställa att synpunkter från de studerande fångas upp och analyseras.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns brister i hur utbildningsanordnaren arbetar efter en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Utbildningsanordnaren har en dokumenterad värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen och som är gemensam för alla utbildningar inom Yrgo. Värdegrunden går igenom i början av utbildningen och är känd av utbildare och studerande.

De studerande som påbörjade sin utbildning 2020 berättar i enkäten som myndigheten skickat ut att de möter en hård miljö på skolan, med hot, höga röster och nedlåtande kommentarer. De beskriver det som att skolan har en machokultur. De menar att detta är attityder de också möter på LIA-platser där det även förekommit kommentarer av

sexistisk och rasistisk karaktär. Vid intervju med klassens studeranderepresentanter menar de att de känner igen de beskrivningar vi läser upp från enkäterna.

Utbildningen är manligt dominerad, både vad gäller studerandegruppen och de som de studerande möter i ledningsgrupp och som utbildare. Utbildningsledaren berättar att de försöker nå kvinnliga sökande genom sin marknadsföring, till exempel genom att framhålla kvinnliga studerande.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren ska säkerställa att utbildningen, inklusive samtliga de LIA-platser utbildningen använder, är fri från kränkande behandling.
- Utbildningen skulle stärkas av ett arbete för en jämnare könsfördelning.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av utredarna Fabian Zäll och Johanna Schumacher.